

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5733/2020
13.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Данијеле Николић и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драган Петровић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3878/2019 од 07.05.2020. године, у седници већа која је одржана дана 13.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3878/2019 од 07.05.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу П 1002/2018 од 16.07.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је тужиља по основу стицања у брачној заједници са туженим власник и држалац следећих непокретности: 20% (што са правноснажно досуђеним уделом од 30% чини укупно 50%) катастарске парцеле број ..., градско грађевинско земљиште, површине 0.00.39ха, потес – улица ..., као и стамбено-пословне зграде изграђене на наведеној парцели означене под бројем 1 која се налази у улици ... број ..., спратности По+Пр+Сп+Пк, површине у основи 39 м² објекат који има одобрење за употребу, све уписано у ЛН .. КО ..., и 5% (што са правноснажно досуђеним процентом од 20% чини укупно 25%) пословног простора за који није утврђена делатност-локала са магацинским простором од 18 м², површине 88 м², посебног дела 1, који се налази у приземљу зграде број ..., стамбено-пословне зграде, спратности По+Пр+3Сп+Пк, објекат има одобрење за употребу, изграђене на кат. парцели број .. потес – улица ..., уписан у ЛН број .. КО ..., које су укњижене на име ББ из ... у СКН ..., што је тужени дужан признати и дозволити да тужиља своје право укњижи у катастарским и другим јавним књигама у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да јој на име стицања у брачној заједници исплати износ од 67.500,00 динара у динарској противвредности према средњем курсу НБС, све у року од 15 дана по пријему преписа пресуде под претњом принудног извршења, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име

накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 353.257,00 динара у року од 15 дана по пријему преписа пресуде, под претњом принудног извршења, док је преко овог, а до укупно траженог износа од 1.178.250,00 динара захтев тужиље за накнаду трошкова поступка одбијен као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у укупном износу од 646.750,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3878/2019 од 07.05.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је делимично усвојена па је преиначена пресуда Вишег суда у Шапцу П 1002/2018 од 16.07.2019. године у побијаном одбијајућем делу одлуке из става другог изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљи на име стицања у брачној заједници исплати износ од 47.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС, у року од 15 дана под претњом принудног извршења, као и одлука о трошковима парничног поступка из става трећег и четвртог изреке, тако што је обавезан тужени да тужиљи поред досуђеног износа од 353.257,00 динара исплати још износ од 455.243,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом другим изреке, у преосталом побијаном, а непреиначеном делу одлуке из става 1.-2. изреке пресуда је потврђена, а жалбе тужиље и туженог одбијене. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова жалбеног поступка исплати износ од 198.650,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновано тужени у ревизији наводи да је од стране другостепеног суда учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 7. ЗПП, јер нису изведени сви докази које су предложиле парничне странке и то доказ вештачењем од стране вештака грађевинске и финансијске струке ради утврђивања висине удела парничних странака у стицању имовине која је предмет спора. Наиме, из списка произлази да је другостепени суд на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку делимично преиначио првостепену одлуку, а тужени на коме је терет доказивања да је његов удео у заједничкој имовини већи у односу на другог супружника, тај доказ није ни предлагао током првостепеног поступка. Позивање туженог на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП је неосновано обзиром да према члану 407. ЗПП та битна повреда не представља разлог за изјављивање ревизије.

Из утврђеног чињеничног стања, произлази да су парничне странке биле у браку од ...1988. године до ...2006. године када је брак разведен правноснажном пресудом Општинског суда у Шапцу П број 2212/06 од 28.08.2006. године. Фактичка заједница

живота престала је у јануару 2006. године. Странке су заједнички живот започеле у стану родитеља тужиље где су, осим у кратким периодима, остали до 1995. године када су се преселили у породичну кућу, пословно-стамбену зграду По+Пр+Сп+Пк изграђену на кат. парцели број .. улици ... број .. у Градња ове породичне куће започета је 1993. године, након куповине земљишта за изградњу за износ од 11.000 ДЕМ. Новац употребљен за куповину земљишта и изградњу куће обезбеђен је из прихода остварених делатношћу радње туженог који се бавио трговином. Тужени је укњижен као власник ове куће. Пре закључења брака ни тужиља, ни тужени нису имали своју посебну имовину. Тужиља је 2000. године, након продаје стана својих родитеља, добила половину износа од 45.000 ДЕМ који је утрошен за заједничке потребе домаћинства, иако је тужени у том периоду зарађивао од делатности својих фирми. Тужени је 1989. године основао своју прву радњу која се бавила комисионом продајом, а током 1995. године је, заједно са сада пок. ВВ и његовим братом ГГ, отворио тржни центар у склопу хотела „ДД“ у ..., у коме је тужени имао једну своју трговачку радњу. Тужиља није била запослена, водила је бригу о деци, заједничком домаћинству, а по потреби и роби која је била смештена у њиховој породичној кући, а повремено је са туженим одлазила у набавку робе. Средства остварена радом својих предузећа и трговинских радњи, тужени је користио за стицање непокретне имовине. Током 2001. године заједно са сада пок. ВВ купио је локал у улици ... број .. за цену од 13.199.999,00 динара, који је након реновирања издаван у закуп. Трошкови реновирања локала сносио је ВВ, који је неко време самостално убирао закупнину да би повратио средства уложена у реновирање локала, обзиром да су удели у власништву локала њега и туженог једнаки. Током 2006. године тужени и ВВ су заједнички започели изградњу пословно-стамбеног објекта на месту постојећег локала од кога су добијена два пословна простора у приземљу, нове стамбене јединице на спрату и поткровљу. Изградња је завршена 2009. године. ВВ је преминуо ...2008. године, а тужени је са његовом супругом ЂЂ дана 30. јула 2008. године закључио уговор о регулисању међусобних права и обавеза у вези изградње колективно-стамбено-пословног објекта у ..., улица ... број .. . Туженом, као суинвеститору, у искључиву својину припао је један пословни простор у приземљу и станови .. и .. у поткровљу, које је тужени дана 22.09.2008. године продао ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ за цену од 40.000 евра, док је пословни простор у приземљу продао дана 02.07.2010. године ЗЗ из ... за цену од 95.000 евра. Други пословни простор – локал, који се налази у ..., у улици ... број .. тужени је купио заједно са ГГ у току 2003. године, иако је у купопродајном уговору је као купац означен само тужени. Овај локал је купљен за цену од 4.751.999,00 динара, од средстава која су обезбеђена из кредита преко фирме туженог и од новца оствареног издавањем у закуп првог локала. Пословни простор у ... број .. је реновиран током 2004. године заједничким улагањем туженог и ГГ и тренутно се издаје.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев одређивањем сувласничког удела тужиље у стицању заједничке имовине са 20% породичне куће у улици ... број .. у ..., који процентуални удео, са раније правноснажно досуђених 30% износи укупно 50% или $\frac{1}{2}$ идеалног дела, те да је по истом основу сувласник 5% пословног простора-локала у ... број .. у ..., који процентуални удео са раније правноснажно досуђених 20% износи 25% или $\frac{1}{4}$ идеалног дела непокретности, обзиром да је тужени сувласник са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела ове непокретности са ГГ.

Одлучујући о тужбеном захтеву за исплату износа од 67.500 евра у динарској противвредности, који износ представља половину износа купопродајне цене коју је тужени добио продајом локала и станова који се налазе у пословно-стамбеној згради у

улици ... број ..., првостепени суд је одбио са образложењем да тужилца није пружила доказе да је учествовала у изградњи стамбено-пословног објекта чија градња је завршена 2009. године.

Другостепени суд је одлуку првостепеног суда у овом делу преиначио, са образложењем да је пословни простор у ... број .. у ... купљен 2003. године, односно стечен у току трајања заједнице живота парничних странака, а адаптиран тако да су добијена два пословна простора од којих је један накнадно припао у искључиво власништво туженом на основу уговора о регулисању међусобних права и обавеза закљученог 2008. године између туженог и ЋЋ, супруге пок. ВВ са којим је тужени купио првобитни пословни простор и касније учествовао у изградњи пословно-стамбеног објекта на месту постојећег локала, па је и тај локал заједничка имовина парничних странака.

Правилно је другостепени суд применио материјално право и то одредбе члана 171. и 180. став 2. Породичног закона одређивањем удела тужилце у заједнички стеченој имовини у браку са туженим у висини од $\frac{1}{2}$ идеалног дела.

Имовина коју су супружници стекли у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. Већи део једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини, те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине. Имајући у виду да странке своје имовинске односе нису уредиле брачним уговором, да су у стицању непокретности које су предмет спора за време трајања брачне заједнице странке подједнако допринеле и да тужени није доказао да је његов удео у заједничкој имовини већи у односу на другог супружника, правилно је другостепени суд утврдио право тужилце на $\frac{1}{2}$ идеалног дела, јер у поступку није оборена законска претпоставка о једнаким уделитема супружника, па се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права. Неосновано је указивање у ревизији туженог на остварена висока примања туженог током брака, обзиром да су приходи туженог из зараде само један од критеријума за утврђивање удела у заједничкој имовини током брака. У овом случају, тужени на коме је био терет доказивања није доказао свој већи допринос у стицању заједничке имовине, па позивање туженог у ревизији да допринос у стицању заједничке имовине може да се утврди само вештачењем није основано. Ово посебно имајући у виду да је тужилца у поднеску од 30.09.2015. године предложила извођење доказа вештачењем, а не тужени, на коме је терет доказивања да је његов удео у стицању заједничке имовине већи.

Неосновани су наводи у ревизији туженог којима се оспорава оцена изведених доказа обзиром да је другостепени суд у побијаној пресуди детаљно анализирао жалбене наводе који се тичу оцене изведених доказа од стране првостепеног суда.

Такође, позивање туженог у ревизији да је чињенично стање остало непотпуно утврђено сходно члану 416. став 2. ЗПП (у делу у коме је првостепена пресуда преиначена) такође је неосновано, обзиром да је другостепени суд на основу чињеница утврђених у првостепеном поступку извео закључак да тужилци припада $\frac{1}{2}$ купопродајне цене локала у ... број .. који је адаптиран тако да су добијена два пословна простора и где један од њих, поред два изграђена стана, припао у искључиво власништво туженом,

а који је тужени продао, па како тужени за овај локал није доказао свој већи допринос у стицању, нити да је вредност тог локала увећана касније извршеним адаптацијама, то тужиљи припада $\frac{1}{2}$ износа који је тужени добио на име продајне цене локала, односно износ од 47.500 евра.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Суд је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију, обзиром да нису били потребни ради вођења парнице.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић